

ОСОБЕНО МНЕНИЕ
на съдията Благовест Пунев по к.д. № 4 от 2009 г.

При преценката за конституционносъобразност на отделните критерии за допускане на касационното обжалване в контекста на съдържанието на понятието “практика на ВКС” за противоконституционен следва да се приеме този на чл. 280, ал. 1, т. 2 ГПК - когато в обжалваното решение въззивният съд се е произнесъл по въпрос, решаван противоречиво от съдилищата. Текстът не само е излишен като дублиращ т. 3 на същата разпоредба, което само по себе си не обосновава противоконституционност, но и затруднява обжалването пред ВКС, което вече представлява нарушение на чл. 122, ал. 1 от Конституцията. Използването в т. 2 на чл. 280, ал. 1 ГПК множествено число относно създателите на противоречива съдебна практика означава, че това са долустоящи на ВКС въззивни съдилища - окръжни и апелативни. Тяхната противоречива практика може да бъде повод да се обжалва въззивно решение само при липса на практика на ВКС по разрешения правен въпрос, тъй като ако последната е налице, тя е меродавна за достъпа до касационно обжалване, а не тази на въззивните съдилища. От друга страна, текстът на т. 3 на чл. 280, ал. 1 ГПК последователно провежда посочения критерий, като обхваща хипотезите на противоречива, погрешна или липсваща практика на ВКС като основание за допускане на касационното обжалване. В този контекст т. 2 на чл. 280, ал. 1 ГПК не предвижда допълнителни възможности за обжалване пред ВКС, а обратно - ограничава тези възможности. Този резултат се получава не само от липсата на изградена национална информационна система, която да включва цялата съдебна практика, създадена от българските съдилища, и то подредена по отделни законови текстове, за да бъде улеснено и достъпно ползването на тази практика от обжалващите пред ВКС. При положение, че приложението на този критерий е мотивирано от липса на практика на ВКС по въпроса, разрешен с обжалваното решение, не е необходимо да се чака създаване на противоречиви разрешения от въззивните съдилища по този въпрос, за да се обжалва, вместо да се използва пътят на защита по т. 3 на чл. 280, ал. 1 ГПК. Ако се следва логиката на обжалване по т. 2, такива разрешения изобщо може да не се формират, ако правният въпрос е решаван еднакво от въззивните съдилища, а до създаването на такава практика (в тази насока съществува спор дали противоречивите решения трябва да са влезли в сила) неудовлетворените от въззивните решения, постановени преди този момент, биха били лишени от достъп до касационно обжалване. Поради изложените съображения разпоредбата на чл. 280, ал. 1, т. 2 ГПК се явява

противоконституционна като противоречаща на чл. 122, ал. 1 от Конституцията. При този изход на конституционното дело следва да се обяви за противоконституционна и логически свързаната с нея разпоредба на чл. 291 ГПК, която визира уеднаквяване от ВКС на противоречивата практика, създадена от въззивните съдилища.

Конституционен съдия: **Благовест Пунев**